

Sahneçükler

Sinirli sözleri

— İstanbulu se-
ver misin?

— Görmek için pek
çok, oturmak için
asla!

— Neden?

— Çünkü İstanbul kadar her yanı gü-
zei bir şehirde, çirkinlik pençesinden
yakasını kurtarabilen taraf, hemen he-
men kalmıyor da onun için!

— Tuhaf şey!

— Evet. Dünyada bu şehrin hayaleti
kadar nefis ve içerisi kadar kirli yer
görmedim diyebilirim! Karayı temizliye-
miyoruz diye luncımızı denizden aldık!
Baksana; Marmara bile bir mezbele ol-
du. Bütün süprüntüleri oraya atıyoruz.
-Cereyanlar da onarı, esen rüzgâra gö-
re- tekmlil kıyılara tevzi ediyor!

— «Taksimi-gurama» usulü öyle mi?
Cidden öbürsün birader! Mubalâğa de-
din mi...

— Azizim insaf et: Bunun nesi muba-
lâğa? Maalesef hakikate yaklaşmaktan
bile çok uzak bulunuyorum!.. En lâtif
dünya toprağını temiz tutmamak kâfi
değilmiş gibi zavallı denizi de berbad
etmek, herkese nasib olacak marifet-
lerden midir?

— Sınirli dostum, senir, gibi adamlara
(nevrastenik) derler.

— Doğru! Fakat beni boğan şeylerin
hepsini yutup oturana da acaba (sinik)
demezler mi? Demezlerse günah olur!
Güzelliğe, doğruluğa sadık kalmak işti-
yakile çekilen zahmeti, bir takım soysuz
hazları vereceği memnuniyetten üstün
tutuyorum. Ne yapalım?

— Telâklî meselesi! Şu korkunc, fakat
pek doğru sözü unutm: Gözyaşlarımız
sevinçle de, kederle de akısa, güneş on-
ları aynı kayıdsızlıkla kurutur, anıyor
musun? İdeyale hiyanet et demiyorum;
fakat hakikate de biraz sadakat göster-
diğini görelim! Kendine gel yahu! Bir
tayıyare ne kadar uça nihayet gene ine-
ceği yer taceraktır. Hem gözünü aç. İyi
İnmeyi beceremezsen uçtuğun da boşuna
gider hal!..

«Üniversite talebesinden bir kaç genc,
konuşanların yanına gelir. Elllerinde
notlar vardır. Bunlardan bir tanesi so-
rar:

— Affedersiniz bay amca: «Muir» ne
demek? Sonra blzim burada hiç işitme-
diğimiz bir çok kelime var: İâre, istiâre,
selbî, icâbî v.s.... okuyoruz, okuyoruz;
hiçbir şey anlayamıyoruz. Bu arabca
kelimeler...

Sınirli adam — Senin dayın doçent de-
ğil mi? Neye ona sormuyorsun?

— Soruyorum ama o da bilmiyor!

— Ha!.. İşte bu büsbütün parlak! Ma-
amafih şimdi «muir», «müstair» filân gi-
bi kelimelerin iştikakını bilecek adam,
edibler, filologlar arasında bile pek kal-
madı ama artık hocalar da böyleyse hiç
diyecek yok! Ben pes dedim oğlum...

«Arkadaşına döner ve hıraktığı yerden
lâkırdıya devam eder.»

— İstanbul bahsine gelelim; ben şeh-
rimizin şimdi hağular dediğimiz «Ehli-
salib» hücumundanberl mamurliyetini
kaybettiğini bi'miyenlerden değilim. E-
vet malûm; eski harab İstanbul, gerçi
viran çatılarının altında, çürük kafes-
lerinin arkasında yoksul, geri ve biçare
bir halk barınırdı. Ve ahali güneşin
«fisebilüllah» yağdırdığı ışıktan bile
mahrum yaşardı. Bitkin ve metruktü.
Fakat İstanbul çirkin değildi. Şimdi ise
tamamile cıvık ve cıvk bir cemiyet tü-
rüyor! Şayed bunu görmüyorsak büyük
gaflet, görüp aldırış etmiyorsak daha
büyük suç! Evvelerî de zaten yüksek
bir şey olmıyan Beyoğlu, büsbütün adı-
leştiği gibi, bu asaletsiz yer, kendi mağ-
şuş hüviyetini vakarlı İstanbula da bu-
laştırdı! Ne yazık, ne yazık!

«İhtiyar bir hanım söze karışır:»

— Beyler, kusura bakmayın ama lâkırdı-
yı fazla uzatınız. Bu işler böyle gelmiş
böyle gider. Ben rahmetli bey zamanın-
dan bilirim; o zavallı da hergün bin
şeyden kahrolurdu. Fakat zararını kim
gördü? Gene kendisi! Çünkü biçarenin
yüreğine indî. Biz de eziyetini çektik!

«İlk konuşanlardan birincisi, sinirli a-
dama sordu:»

— Radyo dinier misin?

— Hayır!

— Bugünkü ajans haberlerini oku-
dun mu?

— Okumadım ve okumam! Kafaları-
mızın içi adeta bir havadis fuhuşhanesi
halinde! Âlemin hergünkü «şenaatini»
dinlemeğe neden kendimi mahkûm ede-
yim? Önümüze bir hamakat işportası
yaymışlar; içinde soysuz iftiradan, ba-
yağı propagandadan başka bir şey yok!
Beşeriyet eski Arasta kadınlarına dön-
müş. Hiç olmazsa onlar kapıdan kapıya,
pencereden pencereye sövüşürlerdi. Hal-
buki yeni insanlık, fenni bile bir ihtiras
tellâlına çevirdi. Artık mikrofonların ar-
kasından ülkelerle, milletler mil-
letlere küfrediyor! Okumağa ne rağ-
bet, ne de zaten vakit var. Şu halde
üzerine göz gezdirebileceğim bir kaç
sahifeyi neden iğrenc yânanlara hasre-
deyim? Nice enfes cildler var ki kü-
tüphane camlıklarında sarara sarara bir-
rer mumya olmuş; zaman bilsam onları
okurum. Cihan, cinayetten sıklıkla kâdar
henüz insanlıkta var, şerefime de!

— Sen de mi radyo düşmanlarından-
sın yoksa?

— Belki gülcüne bulacaksınız; fakat
samimiyetle itiraf ederim ki ilmin yeni
keşifler yapmasından korkmağa başla-
dım. Zira şayed öyle bir şey olsa, be-
şeriyet, mutlaka onu da tutup başına
belâ edecek! Leonard dö Vinçi kendi
hayatında uçak plânları düşündü. Fa-
kat hatırına getirebilirdi miydi bir gün
tahayyül ettiği alet yapılsa, Âdem
oğlu bunu beni nev'inin başına ölüm
yağdırmak için kullanacaktır? İşte bu-
günkü vaziyet bu! Maazallah yarın yeni
bir «ihtira» daha olsa, kimbilir hangi
cinayetin malîyetine yaver diye girecek?
İstemem efendim, istemem! Anladım ki
beşerî radyodan evvel ız'ana, vicdana,
yani ahlâka ihtiyacı var. Ve sonuncular
olmadıkça ilim ve fen bizimizi der
felâket kaynağı! Ruso'nun vaktile dü-

Yazan:

Fazıl Ahmed

şündüğü gibil

Malını idareden
âciz scfihler, matuh-
lar halinde beşeriyet
de (hacir) altına a-
lınmağa müstahak!

Öbür tarafı boş lâkırdı! Cılız felsefeli
şişman nutukları çok işittim! Artık kar-
nım tok! Masal dinliyemem!

— Barj musiki dinle! Biraz sinirlerini
yatıştırırsın. Belki iğinin de pası gider.

— Eski musiki olursa evet. Fakat ye-
nisinden öğürtü duyuyorum. Güzel san-
atlarımızda iç kemiren bir zevk yıkımı
görmüyor musunuz? Bilginin yerini ar-
sız cehil yakalamış. Çalışmanınkini de
şaklaban soytarıllık! Bugün halka musiki
diye dinlettiğimiz şeylerin büyük bir
kısmı hem piç, hem ahmak eserler. Ben
bile anıyorum; beceriksiz bir hırsız-
lıkla şuradum; berceden aşırılıp yanyana
bile iyi eklenememiş parçalar. Hele bazı
bayanları istemiye istemiye işitiyorum
da tüylerim ürperiyor. O ne yapmacık
eda! O ne anlayıssız okuyuş!

— Birader, sen bütün âleme karşı
öyle bir mitralyöz ateşi açmışsın ki
önünde durmak kabil değil! Tavsiye e-
derim; âsabını tedavi ettir!

— Âlem de, bütün iyiliğe, güzelliğe
kafadan ibaret. Mukabil taarruz bile
değil!

— Galiba «âhırî ömründe» târiki dün-
yalığa karar verdin. Şaka söylemiyorum;
bu ne hal? Sen bütün tanıdıklarım
içinde en şuurulu modernizmin şampi-
yonu idin. Şu gördüğüme bakılırsa ya-
kında Aynaroz papası olacaksınız!

— Olursam da şaşma!

— İnan ki şaşmam; ben de sana açık
söyliyeyim; içinde artık tamamile kör-
lenen «meleke» şaşmak, hayret edebil-
mek melekesi oldu. Carib bir şeye şaş-
mağı, şaşılacak derecede tecrübesizlik,
geri kafalılık saymağa başladım. Onun
için...

— Onun için ne?

— Değil seni rûfâî dervişî kıyafetinde
bulmak meselâ Refik Amir Beyi (sürre
emini) veya (şeyhulharem) olmuş gör-
sem, Abdülkadiri - Geylânî hazretlerini
de meşhur (Zozo) ile (tango) oynar-
ken yakalasam gene zerre kadar (mü-
tehayyir) olamıyacağım. Çünkü şimdiye
kadar gördüklerimin yanında bunlar bile
çocuk oyuncuğı!

— Çok doğru!

— Benim söyleyişim, sırf senin iyi-
liğin için! Senin istirahatın için! Dost-
ların hali malûm; tutup sana da «ka-
çık» demesinler!

— Merak ettiğin şeye bak. Derlerse
ne olur? Zaten bilmem ki kağırsam da
hakkım yok mu? Nice dil bilmeze edio,
nice gevezeye hatib ve nice can düşma-
nına tabib denildiğini görüp dururken!

Fazıl Ahmed AYKAÇ